

Finansista profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – finansists.
2. Profesijas kods – 2412 01.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:

– finansists analizē, izvērtē uzņēmuma darbību, plāno finansēšanas avotus, veic finanšu plānošanu un prognozēšanu, sagatavo investīciju projektus, analizē finanšu tirgus parādības, sagatavo un kontrolē budžetu, plāno naudas plūsmu un finanšu rezultātus, sagatavo finanšu pārskatus, kontrolē normatīvajos aktos un normatīvajos standartos noteikto finansiālo darbību reglamentējošo prasību ievērošanu.

Finansists strādā uzņēmumos un dažāda profila finanšu sabiedrībās (piemēram, komercbanka, apdrošināšanas sabiedrība, pensiju fonds, ieguldījumu sabiedrība u.c.).

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja veikt finanšu tirgus analīzi, noteikt finanšu tirgus tendences un to ietekmējošus faktorus.
2. Spēja definēt uzņēmuma finansiālās darbības mērķus un pamatvirzienus atbilstoši īpašnieku un sabiedrības interesēm.
3. Spēja analizēt un izvērtēt komercdarbības finansiālo stāvokli.
4. Spēja informēt uzņēmuma vadību par sasniedzamajiem finansiālajiem mērķiem un uzdevumiem.

5. Spēja nodrošināt finanšu pārskatu savlaicīgu sastādīšanu un iesniegšanu.

6. Spēja noteikt un izvērtēt iekšējās un ārējās finansēšanas avotus.

7. Spēja noteikt kapitāla optimālo struktūru, izvērtēt iespējamās darbības ar vērtspapīriem un sagatavot vērtspapīru emisiju.

8. Spēja pārvaldīt īstermiņa debitoru un kreditoru parādus.

9. Spēja pārvaldīt krājumus.

10. Spēja pārvaldīt naudas līdzekļus.

11. Spēja noteikt finanšu ieguldījumu ienesīgumu un risku.

12. Spēja veikt finanšu prognozēšanu (prognozēt ražotās produkcijas vai sniedzamo pakalpojumu apjomus, prognozēt investīcijas, prognozēt finanšu darbības rādītājus).

13. Spēja sastādīt iestādes budžetu un veikt tā izpildes kontroli.

14. Spēja sagatavot priekšlikumus finanšu investīcijām un darbībām ar vērtspapīriem.

15. Spēja aprēķināt un izvērtēt investīciju efektivitāti, sagatavot materiālo, finansiālo un nemateriālo investīciju projektus.

16. Spēja prezentēt iegūtos rezultātus.

17. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

18. Spēja veikt pētījumus par aktuāliem finanšu jautājumiem.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Analizēt ekonomikas un finanšu attīstības likumsakarības un tendences un pieņemt lēmumus atbilstoši situācijas izmaiņām.

2. Lietot finanšu darbību reglamentējošus normatīvos aktus un profesionālos standartus.

3. Lietot finanšu analīzes un finanšu inženierijas modernās kvantitatīvās metodes uzņēmuma efektīvas darbības nodrošināšanai.

4. Lietot grāmatvedības un bilances datus, statistisko informāciju, analizēt darbības rezultātus.

5. Analizēt, sistematizēt un integrēt iegūto informāciju, izmantot ekonomiskās, statistiskās un ekonometriskās metodes pētījumu veikšanā.

6. Prognozēt finansiālās darbības rezultātus.

7. Aprēķināt nodokļus.

8. Sagatavot investīciju projektus.

9. Lietot statistiskās metodes informācijas analīzē.

10. Novērtēt, analizēt un pārvaldīt finanšu riskus.

11. Sagatavot un prezentēt pārskatus.

12. Lietot informācijas iegūšanas, apstrādes un sistematizēšanas tehnoloģijas.

13. Strādāt komandā /grupā, deleģēt un koordinēt pienākumu izpildi.

14. Pārvaldīt valsts valodu.

15. Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.

16. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

17. Sazināties un sadarboties ar dažādu struktūrvienību darbiniekiem, tiešo vadību un partneriem.

18. Efektīvi plānot un organizēt savu darbu.

19. Patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas.

20. Noformēt lietišķos dokumentus atbilstoši lietvedības un grāmatvedības prasībām.

21. Rīkoties atbilstoši reglamentējošo normatīvo aktu prasībām un ētikas normām.

22. Ievērot profesionālās ētikas, uzvedības kodeksus un standartus.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. ekonomikas un finanšu vēsture;
- 1.2. Eiropas Savienības un starptautisko organizāciju nostādnes finanšu analīzes un plānošanas jomā.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. finanšu darbību reglamentējošās normatīvās bāzes izpratne;
- 2.2. mikroekonomika, makroekonomika;
- 2.3. finanšu teorijas;
- 2.4. lietišķās saskarsmes psiholoģija;
- 2.5. finanšu sistēmas uzbūve;
- 2.6. globālās finanses;
- 2.7. tirgzinības;
- 2.8. komercdarbības vadība;
- 2.9. profesionālie termini valsts valodā un divās svešvalodās.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. finanšu grāmatvedība un audita pamati;
- 3.2. finanšu analīze un finanšu vadība;
- 3.3. zinātniskās darbības organizācija;
- 3.4. statistisko metožu izmantošana finansēs;
- 3.5. komercdarbības informātika;
- 3.6. finanšu instrumentu tirgus;
- 3.7. banku darbība;
- 3.8. nodokļi un nodokļu un nodevu sistēmas;
- 3.9. investīcijas;
- 3.10. projektu finansēšana;
- 3.11. ētika, komercdarbības etiķete;
- 3.12. informācijas tehnoloģijas;
- 3.13. vides aizsardzība;
- 3.14. valsts valoda;
- 3.15. vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī;

- 3.16. darba aizsardzība;
3.17. darba tiesiskās attiecības.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Uzņēmuma darbības izvērtēšana, finanšu analīzes metožu lietošana.	<p>1.1. Definēt uzņēmuma finansiālās darbības mērķus un pamatvirzienus atbilstoši īpašnieku un sabiedrības interesēm.</p> <p>1.2. Lietot grāmatvedības un bilances datus, statistisko informāciju.</p> <p>1.3. Noteikt un izvērtēt komercdarbības finansiālo stāvokli.</p> <p>1.4. Noteikt un izvērtēt iekšējās un ārējās finansēšanas avotus.</p> <p>1.5. Noteikt kapitāla optimālo struktūru, izvērtēt iespējamās darbības ar vērtspapīriem un sagatavot vērtspapīru emisiju.</p> <p>1.6. Pārvaldīt īstermiņa debitoru un kreditoru parādus.</p> <p>1.7. Pārvaldīt krājumus</p> <p>1.8. Pārvaldīt naudas līdzekļus.</p> <p>1.9. Novērtēt, analizēt un pārvaldīt finanšu riskus.</p>
2. Finanšu pārskatu sagatavošana un prezentēšana.	<p>2.1. Analizēt, sistematizēt un integrēt iegūto informāciju.</p> <p>Prast aprēķināt nodokļus</p> <p>2.2. Nodrošināt finanšu pārskatu savlaicīgu sastādīšanu un iesniegšanu.</p> <p>2.3. Informēt uzņēmuma vadību par sasniedzamajiem finansiālajiem mērķiem un uzdevumiem.</p> <p>2.4. Sagatavot un prezentēt pārskatus un citus iegūtos rezultātus.</p>
3. Finanšu prognozēšana un plānošana.	<p>3.1. Lietot statistiskās metodes informācijas analīzē.</p> <p>3.2. Veikt finanšu tirgus analīzi, noteikt finanšu tirgus tendences un to ietekmējošus faktorus.</p> <p>3.3. Prognozēt ražotās produkcijas vai sniedzamo pakalpojumu apjomus.</p> <p>3.4. Prognozēt investīcijas, prognozēt finanšu darbības rādītājus.</p>

		3.5. Stādīt iestādes budžetu un veikt tā izpildes kontroli.
4. Investīciju sagatavošana	projektu	4.1. Sagatavot investīciju projektus. 4.2. Sagatavot priekšlikumus finanšu investīcijām un darbībām ar vērtspapīriem. 4.3. Noteikt finanšu ieguldījumu ienesīgumu un risku. 4.4. Aprēķināt un izvērtēt investīciju efektivitāti. Sagatavot materiālo, finansiālo un nemateriālo investīciju projektus.
5. Normatīvajos noteikto finansiālo darbību reglamentējošo prasību ievērošana	aktos darbību prasību	5.1. Lietot finanšu darbību reglamentējošus normatīvos aktus. 5.2. Rīkoties atbilstoši reglamentējošo normatīvo aktu prasībām un ētikas normām. 5.3. Noformēt lietišķos dokumentus atbilstoši lietvedības un grāmatvedības prasībām.

Finansista profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Marina Kudinska – grupas vadītāja, Latvijas Universitāte, docente;

Brigita Baltača – Banku augstskola, prorektore;

Agnese Paegle – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pārstāve, AS "Parex banka", viceprezidente, Uzņēmumu apkalpošanas direkcijas vadītāja;

Žanete Glaudiņa – Latvijas Komercbanku asociācijas analītiķe;

Juris Dumpis – Latvijas apdrošinātāju asociācijas valdes priekšsēdētājs;

Armands Beiziķis – Neste Oil Oy, Finanšu direktors;

Ināra Pētersone – Valsts Ieņēmumu dienests, Nodokļu kontroles pārvaldes direktore.

Finansista profesijas standarta eksperti:

B. Bāne – Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietniece budžeta jautājumos;

R. Jakovļevs – Latvijas Bankas valdes priekšsēdētāja vietnieks;

I. Krūmane – Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētāja.